

Diarienummer: 0027/17

Handläggare: Berndt Sundström
Tel: 031-368 54 58
E-post: berndt.sundstrom@gshab.goteborg.se

Svar på Stadsrevisionens granskningsredogörelse av Göteborgs Stadshus AB:s verksamhet år 2016

Förslag till beslut i styrelsen för Göteborgs Stadshus AB

1. Som svar på Stadsrevisionens granskningsredogörelse godkänna Göteborgs Stadshus AB:s redovisade åtgärder.

Bakgrund

Stadsrevisionens lekmannarevisorer har under 2016 granskat Göteborgs Stadshus AB:s verksamhet. Granskningen omfattade:

- 1) grundläggande granskning samt
- 2) resor i tjänsten samt
- 3) styrelsens ansvar och arbetssätt samt
- 4) rutiner för arvoden och ersättningar till förtroendevalda samt
- 5) uppföljning av föregående års rekommendation

I granskningsredogörelsen gör Stadsrevisionen bedömningen att Göteborgs Stadshus AB har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt att den interna kontrollen varit tillräcklig, och lämnar två rekommendationer.

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att upprätta och besluta om en arkivförteckning samt att utveckla en rutin för årlig uppföljning och återredovisning till kommunstyrelsen av bolagsstyrelsernas utvärdering av sitt eget arbete.

Ärende

Rutin för årlig uppföljning och återredovisning till kommunstyrelsen av bolagsstyrelsernas utvärdering av sitt eget arbete.

I Uppföljningsrapport 1 ska bolagen årligen ange datum för protokollförd utvärdering av styrelsens eget arbete avseende föregående räkenskapsår. Protokoll från aktuellt styrelsemöte ska bifogas.

Göteborgs Stadshus AB kontrollerar att denna rapportering genomförts av de bolag som direktrapporterar till Göteborgs Stadshus AB. Återrapportering till kommunstyrelsen sker via Uppföljningsrapport 1.

Arkivförteckning

Regionarkivets nya riktlinjer för arkivreglemente avseende redovisning och gallring innebär att handlingar från och med utgången av år 2017 klassificeras efter processerna i bolagens och nämndernas verksamhet. Detta innebär en övergång från arkivredovisning till en så kallad processbaserad informationsredovisning.

Den 2 november 2016 insändes en processororienterad klassificeringsstruktur, upprättad enligt Arkivnämndens riktlinjer, till Regionarkivet för samråd. Strukturen representerar den egna verksamheten, och ska användas för klassificering och registrering av handlingar i alla informationsredovisningslösningar. Regionarkivets godkännande inväntas fortfarande.

När klassificeringsstrukturen är godkänd av Regionarkivet påbörjas arbetet med att ta fram de dokument som enligt ”Riktlinjer till arkivreglemente avseende redovisning och gallring av allmänna handlingar”, ska tas fram, däribland en arkivförteckning.

Göteborg Stadshus AB:s bedömning

Göteborgs Stadshus AB gör bedömningen att de genomförda åtgärderna visar på att rekommendationer från Stadsrevisionens granskningsredogörelse 2016 har omhändertagits i den mån som bolaget råder över. När det gäller framtagande av arkivplan inväntas Regionarkivets godkännande. För Stadshus AB föreslagen klassificeringsstruktur är insänd i november 2016 och Stadshus AB emotser Regionarkivets återkoppling i ärendet.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser.

Olika Perspektiv

Yttrandet som lämnas i detta ärende berör svar på granskningsredogörelse och bedöms inte medföra några konsekvenser för Barnperspektivet, Jämställdhetsperspektivet, Mångfaldsperspektivet, Miljöperspektivet eller Omvärldsperspektivet.

Bilagor

1. Stadsrevisionens granskningsredogörelse

Expedieras

1. Stadsrevisionen

Granskningsredogörelse
Stadsrevisionen

Göteborgs
Stad

Göteborgs Stadshus AB
– granskning av verksamhetsåret 2016

Januari 2017

Göteborgs Stadshus AB Granskning av verksamhetsåret 2016
Diarienummer: 0143/16

Lekmannarevisorer: Hans Aronsson och Lars Bergsten
Yrkesrevisor: Linda Bengtsson

www.goteborg.se/stadsrevisionen

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
Granskning av verksamheten	5
Grundläggande granskning	5
Resor i tjänsten	6
Styrelseledamöters ansvar och arbetssätt	8
Granskning av rutiner för arvoden och ersättningar till förtroendevalda.	10
Uppföljning av offentlighet och sekretess	10
Lekmannarevisorernas uppdrag och rapportering	12
Språkbruk och revisionstermer	13

Sammanfattning

Bolagets styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande lagar och kommunfullmäktiges mål och riktlinjer.

Lekmannarevisorernas uppdrag är att bedöma om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Årets granskning av bolaget omfattar:

- grundläggande granskning
- resor i tjänsten
- styrelsens ansvar och arbetssätt
- rutiner för arvoden och ersättningar till förtroendevalda
- uppföljning av föregående års rekommendation

Granskningen visar att delar av bolagets verksamhet har brister som behöver åtgärdas. Därför lämnar vi följande rekommendationer:

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att utveckla en rutin för årlig uppföljning och återredovisning till kommunstyrelsen av bolagsstyrelsernas utvärdering av sitt eget arbete.

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att upprätta och besluta om en arkivförteckning.

I övrigt bedömer vi att bolaget har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen varit tillräcklig.

Granskning av verksamheten

Bolagets styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande lagar och kommunfullmäktiges mål och riktlinjer. Lekmannarevisorernas uppdrag är att bedöma om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen av verksamheten omfattar en grundläggande del, som är en översiktlig granskning av bolagets ledning och styrning ur ett internkontrollperspektiv, två fördjupade granskningar samt uppföljning av tidigare års granskning.¹

Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma bolagets ledning och styrning samt interna kontroll. Det innebär att revisorerna löpande följer styrelsens protokoll och handlingar och informerar sig om verksamheten. Granskningen omfattar följande delar:

- följsamhet mot kommunfullmäktiges ägardirektiv
- följsamhet mot kommunfullmäktiges riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag
- följsamhet mot kommunfullmäktiges budget
- följsamhet mot kommunfullmäktiges regler för budget och uppföljning
- följsamhet mot kommunfullmäktiges riktlinjer för intern kontroll
- styrning och uppföljning av verksamhet och ekonomi
- beslutsunderlag
- hantering av särskilda uppdrag från kommunstyrelsen/kommunfullmäktige.

¹ Se lekmannarevisorernas granskningsplan, april 2016

Iakttagelser

I det styrande dokumentet Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag under avsnittet generella skyldigheter för bolagen, framgår att styrelsen i enlighet med principer för styrning av kommun- och landstingsägda bolag årligen ska utvärdera sitt eget arbete. Utvärderingen ska protokollföras och tillställas Stadshus AB, som i sin tur på övergripande nivå ska informera kommunstyrelsen om sina iakttagelser. Årets granskning visar att bolagen inom Stadshuskoncernen inte regelmässigt skickar informationen om styrelsernas utvärdering till Stadshus AB. Granskningen visar vidare att Stadshus AB saknar en rutin för att kontrollera om bolagsstyrelserna inkommit med underlag eller protokoll som stärker att en utvärdering ägt rum. I den information som Stadshus AB tillsänder kommunstyrelsen saknas upplysning om styrelserna har utvärderat sitt eget arbete.

Bedömning

Lekmannarevisorernas bedömning är att bolaget har en tillfredsställande ledning och styrning samt tillräcklig intern kontroll inom de områden som omfattats av den grundläggande granskningen. Granskningen visar dock att Stadshus AB inte informerar kommunstyrelsen om i vilken utsträckning dotterbolagets styrelser årligen utvärderar sitt eget arbete.

Vi bedömer att bolaget bör ta fram en rutin för att informera sig om att stadens bolagsstyrelser årligen utvärderar sitt eget arbete. I rutinen bör även framgå hur återredovisningen till kommunstyrelsen ska ske.

Vi riktar därför följande rekommendation till styrelsen:

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att utveckla en rutin för årlig uppföljning och återredovisning till kommunstyrelsen avseende bolagsstyrelsernas utvärdering av sitt eget arbete.

Resor i tjänsten

Utgångspunkter i granskningen

Under de senaste åren har kraven på god intern kontroll inom offentlig verksamhet ökat. Inom offentligt ägd verksamhet förvaltas medel och resurser för annans räkning och det är därför av stor betydelse att förtroendet för verksamheten är högt hos allmänheten.

Resor i tjänsten förekommer i såväl de kommunala förvaltningarna som i de kommunala bolagen. Vad som skiljer offentlig verksamhet från privat verksamhet i detta avseende är att felaktigheter inom dessa områden kan orsaka kommunen minskat förtroende hos allmänheten. Stadens

resepolicy beskriver hur anställda bör agera för att resa ekonomiskt, säkert och miljöanpassat i tjänsten.

Granskningens syfte är att bedöma om Stadshus AB har en tillräcklig intern kontroll avseende resor i tjänsten. Utgångspunkt för granskningen har varit Göteborgs Stads policy och riktlinjer för resor i tjänsten.

Granskningen har skett genom dokumentstudier och intervjuer med personalchef, ekonomichef och tf vd. Vi har även granskat tio stickprov under perioden 1 januari till 31 oktober 2016.

laktagelser

Göteborgs Stadshus AB har en av styrelsen beslutad anvisning för resor i tjänsten². Denna anvisning slår fast att det grundläggande styrdokumentet för resor i tjänsten är *Göteborgs stads Policy och riktlinjer för resor i tjänsten (dnr 0875/14, Rnr 99/15)*. Bolagets anvisningar för resor i tjänsten avviker inte från stadens policy och riktlinjer utan kompletterar med praktiska rutiner för de anställda på Stadshus AB. I anvisningen finns också en bilaga för presidiets godkännande av tjänsteresa utanför Sverige.

I enlighet med bolagets attestregler ska vd godkänna alla medarbetares resekostnader. Granskningen visar att bolagets tf vd har attesterat alla underlag i vårt stickprov. Attest har även skett av den enskilde medarbetaren och av redovisningschefen vid utbetalning. De granskade underlagen följer av styrelsen fastställd attestinstruktion. Under den granskade perioden 2016 har bolaget inte bokfört några resekostnader för styrelsen.

I stickprovsgranskningen har inget framkommit som visar på att valen av resesätt avviker mot stadens riktlinjer. För tre av de granskade fakturorna saknas dock uppgifter om syftet med resan, vilket innebär att det i efterhand är svårt att avgöra om resan hade en tydlig koppling till verksamhetens uppdrag. Alla tre fakturorna avser en hotellnatt i Stockholm vid tre olika tillfällen för två av bolagets medarbetare. Hotellnätterna är beställda via den av staden upphandlade resebyrå Via Egencia.

² Beslutad på styrelsemöte 2015-08-20, diarienummer 0055/15

Bedömning

Vår bedömning är att bolaget har en tillräcklig intern kontroll avseende resor i tjänsten. Vd som attesterar alla kostnader bör dock förvissa sig om att det i anslutning till fakturan alltid finns bifogade underlag, såsom program och deltagarförteckning eller annan dokumentation som styrker resans koppling till verksamheten. Enligt information från ekonomichefen kommer detta omhändertas från och med november månad 2016 då bolaget har gått över till att hantera sina fakturor i det kommungemensamma systemet Winst 2.0.

Styrelseledamöters ansvar och arbetssätt

Utgångspunkter i granskningen

Ledning och styrning av ett moderbolag i en koncern av Stadshus AB:s storlek och betydelse ställer höga krav på kompetens, effektivitet och integritet hos bolagets styrelse. Ledning och styrning måste ske på ett sådant sätt att såväl ägarens som marknadens krav på verksamheten alltid tillgodoses. I avvägningen mellan dessa krav måste dock alltid ägarens krav på styrelsen väga tyngst, vilket kan innebära en utmaning för en bolagsstyrelse att hantera på ett bra sätt.

Lekmannarevisorerna har mot bakgrund av detta granskat hur styrelsen hanterar sitt uppdrag att leda och styra moderbolaget och koncernen i förhållande till gällande lag och krav från ägaren Göteborgs Stad. Granskningen har även syftat till att genom dialog mellan lekmannarevisorerna och styrelsen främja styrelsearbetet och stödja styrelsen i sitt fortsatta uppdrag.

Revisionskriterier utgörs av gällande lag för styrelseuppdrag i aktiebolag, i första hand aktiebolagsslagen, gällande bolagsordning, instruktioner från bolagsstämman (ägardirektiv) och övriga gällande styrdokument som beslutats av Göteborgs stad.

Metoder för granskningen omfattar dokumentstudier, genomgång av styrelseprotokoll och statistik över närvaro vid styrelsemöten, kontakter med bolagets verkställande direktör, auktoriserade revisor, och stadsledningskontoret samt enkät till och dialog med styrelsen.

Iakttagelser

Granskningen visar att bolaget i huvudsak har en god följsamhet mot styrande lag, bolagsordning och riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag. Nödvändiga styrande dokument är utarbetade och antagna. Avstämning med bolagets auktoriserade revisor visar också att bolaget har en god ordning.

I samband med granskningen och de kontakter som togs med företrädare för både stadsledningskontoret och Stadshus AB framkommer att det råder lite olika syn mellan de båda organisationerna kring hur den praktiska delen av kommunstyrelsens uppsiktsplikt avseende stadens bolag ska genomföras. Stadsledningskontoret genomför uppsiktsplikten gentemot Stadshus AB men förväntar sig att Stadshus AB ska utöva den praktiska uppsikten över bolagen inom Stadshuskoncernen. I detta ingår också att Stadshus AB förväntas lämna underlag till kommunstyrelsen för att kommunstyrelsen årligen ska kunna uttala sig, utifrån sin uppsiktsplikt, till kommunfullmäktige om bolagens verksamhet varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Av ägardirektivet för Stadshus AB framgår att ändamålet med koncernbolaget är att i dialog med bolagen främja en aktiv ägarstyrning av stadens bolag med utgångspunkt i kommunfullmäktiges ägardirektiv, budget och andra styrande inriktningsdokument. Bolaget ska vidare utveckla formerna för stadens bolagsstyrning och genom en aktiv omvärldsbevakning implementera och förädla erfarenheter från andra huvudmän. När det gäller frågan om uppsikten står det att bolaget ska inom ramen för kommunstyrelsens uppsiktsplikt återföra väsentlig och strategisk information till kommunstyrelsen i syfte att stärka stadens styrning av bolagen. Stadshus AB anser att bolagets huvuduppgift är att bedriva ägarstyrning med ägardialoger som främsta verktyg och att ansvaret för att utöva uppsikt över stadens bolag inte kan delegeras från kommunstyrelsen till Stadshus AB.

Under hösten 2016 har ett gemensamt arbete påbörjats mellan stadsledningskontoret och Stadshus AB för att diskutera former för arbetet med uppsikten över stadens bolag.

Bedömning

En samlad bedömning är att styrelsen hanterar sitt uppdrag på ett tillfredställande sätt. Utifrån det dialogmöte som hölls med styrelsen då resultatet av enkätsvaren presenterades bedömer lekmannarevisorerna att styrelsen är införstådd med sitt ansvar.

Samtidigt visar vår granskning att det saknas samsyn om vilka uppgifter som ska utföras av stadsledningskontoret respektive Stadshus AB när det gäller att förse kommunstyrelsen med de underlag som behövs för att kommunstyrelsen ska kunna fullgöra sin uppsiktsplikt.

Det påbörjade utvecklingsarbete behöver fortsatt bedrivas vad gäller samarbetsformerna mellan stadsledningskontoret och Stadshus AB.

Granskning av rutiner för arvoden och ersättningar till förtroendevalda.

Stadsrevisionens granskning av rutiner för arvoden och ersättningar till förtroendevalda blev klar den 13 september 2016 och en revisionsrapport lämnades till styrelsen. Syftet med granskningen var att bedöma om styrelsen hade en tillräcklig intern styrning och kontroll i hanteringen av de ersättningar och arvoden som betalas ut till förtroendevalda. Granskningen innefattade även att genom stickprov kontrollera om det har betalats ut felaktiga arvoden under 2015.

Göteborgs Stadshus AB var en av flera granskade nämnder och bolag. Granskningen resulterade inte i någon rekommendation.

Uppföljning av offentlighet och sekretess

Lekmannarevisorerna granskade föregående år bolagets rutiner för offentlighet och sekretess. Granskningen resulterade i att vi riktade följande rekommendation till bolaget:

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att upprätta och besluta om en arkivförteckning.

laktagelser

Bolaget har under hösten 2016 upprättat en processororienterad klassificeringsstruktur som i början av november skickades till Regionarkivet för godkännande. Enligt yttrandet från styrelsen till stadsrevisionen den 13 juni skulle arbetet med klassificeringsstrukturen vara klart vid utgången av 2016 men processen kring godkännandet har tagit längre tid än Stadshus AB förutspådde. När klassificeringsstrukturen är klar och godkänd av Regionarkivet kommer dokumentet att behandlas i styrelsen. Bolaget kommer därefter påbörja arbetet med att ta fram de dokument som enligt ”Riktlinjer till arkivreglemente avseende redovisning och gallring av allmänna handlingar” ska finnas på plats, däribland en arkivförteckning.

Bedömning

Bolagets arbete med en processororienterad klassificeringsstruktur är klart och överlämnat till Regionarkivet för godkännande. På grund av fördröjning vid Regionarkivet har inte styrelsen kunnat besluta om klassificeringsstrukturen under innevarande år.

Även om bolaget har tagit fram en klassificeringsstruktur är det vår bedömning är att rekommendationen inte är omhändertagen eftersom

styrelsen ännu inte beslutat om en arkivförteckning. Rekommendationen kvarstår därför.

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att upprätta och besluta om en arkivförteckning.

Lekmannarevisorernas uppdrag och rapportering

Den kommunala revisionen är ett lokalt demokratiskt kontrollinstrument med uppdrag att granska den verksamhet som bedrivs i kommunen.

Lekmannarevisorer är förtroendevalda och utses av fullmäktige ur gruppen förtroendevalda revisorer (gruppen benämns som Stadsrevisionen). Lekmannarevisorerna har ett självständigt uppdrag att granska de bolag som helt eller delvis ägs av kommunen. I Göteborg utses i regel två lekmannarevisorer för varje bolag. Revisorerna är oberoende och granskar på fullmäktiges uppdrag och därigenom indirekt också för medborgarna.

Resultatet av lekmannarevisorernas granskning redovisas i granskningsrapport och granskningsredogörelse, en per bolag.

Revisorerna genomför också särskilda granskningar som i regel rör flera bolag och nämnder. Dessa redovisas i revisionsrapporter till fullmäktige löpande under året.

Revisorerna tar även varje år fram en årsredogörelse som sammanfattar all den granskning som gjorts i kommunen under det aktuella året.

Revisorernas rapporter hittar du på www.goteborg.se/stadsrevisionen.

Språkbruk och revisionstermer

När revisorerna har genomfört en granskning lämnar de ofta rekommendationer till de granskade nämnderna och bolagen. Ibland lämnar de även revisionskritik.

Rekommendationer lämnas då revisorerna ser brister i verksamheten. Rekommendationerna syftar till att utveckla och förbättra verksamheten.

Revisionskritik lämnas då revisorerna ser brister i verksamheten som är av mer allvarlig karaktär. Revisionskritik graderas genom begreppen erinran eller anmärkning. Anmärkning är allvarligast.

Under kommande år följer revisorerna upp vilka åtgärder bolaget eller nämnden har gjort för att följa revisorernas rekommendationer.

Stadsrevisionen

Postadress: Box 2141, 403 13 Göteborg

Besöksadress: Stora Badhusgatan 6, Göteborg

Kontaktcenter: 031-365 00 00, kansli: 031-368 07 00

stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se

**Göteborgs
Stad**